

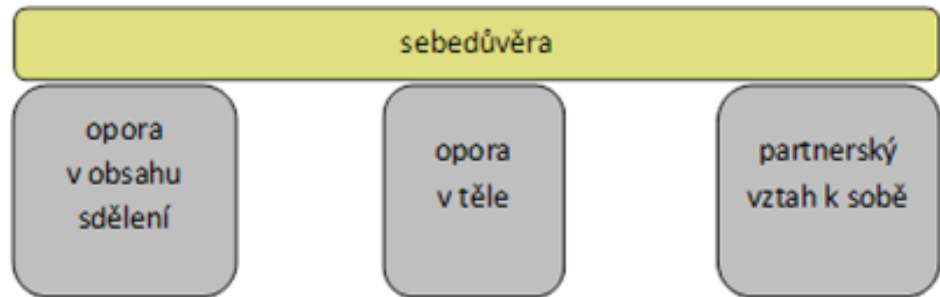
Lektorské dovednosti pro psychology

2/3

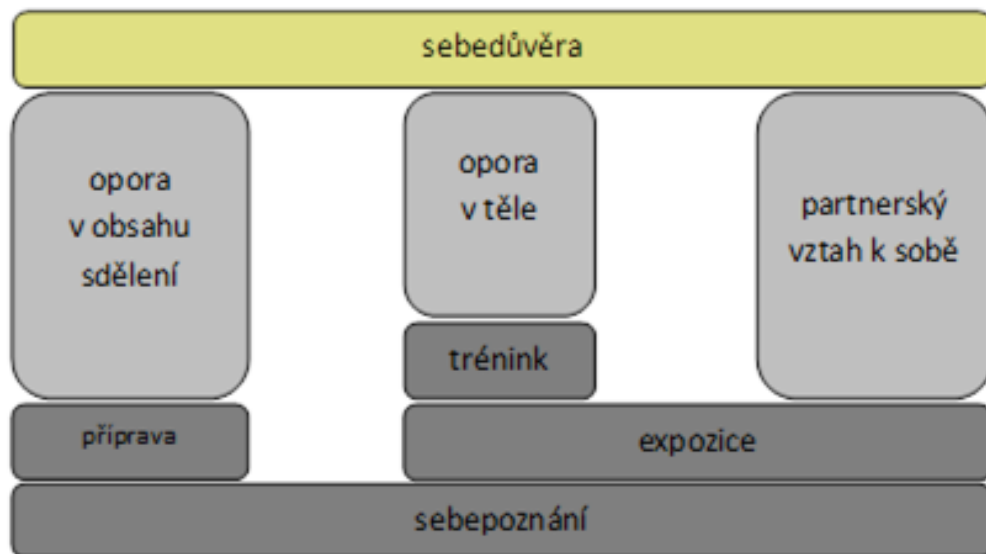

MUNI
FAKULTA
SOCIÁLNÍCH
STUDIÍ

Václav Wortner

Které principy jste si zapamatovali?

Předávej to, čemu sám věříš.

Vyšij si košili i pod sakem.

Téma vašeho mini-workshopu?

Připravuj si sdělení tak, aby sis ho dokázal vybavit.

Vyprávěj příběhy.

Kolik z nových poznatků
si vybavíme po určitém čase?

	slyšeno	viděno	zažito
po 3 týdnech			
po 3 měsících			

Kolik z nových poznatků
si vybavíme po určitém čase?

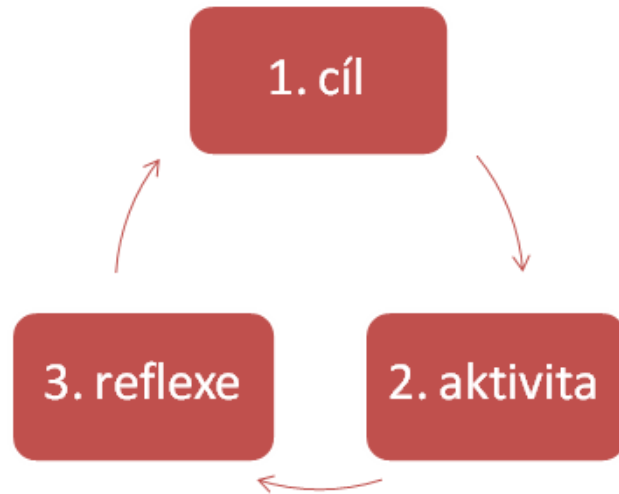

	slyšeno	viděno	zažito
po 3 týdnech	70 %	72 %	85 %
po 3 měsících	10 %	32 %	65 %

Kroky zážitkové pedagogiky

Z pohledu
lektora

Z pohledu
účastníka

Vzdělávací cíle v zážitkové pedagogice

Složky zážitkové pedagogiky

Vzdělávání není kino

*„Zkušenost je jediný učitel, kterého máme.
Neporozumíme, dokud věci sami nezažijeme.“*

Swami Vivekananda

*„Smysl mají jenom poznatky, na které si člověk
přišel sám.“*

prof. Ivan Vyskočil

„Za dvě a půl minuty už to budou chápat.“

Kevin Costner

→ **Účastník musí být aktivní: nepřednášej.**

→ **Nech lidi poznatky lovit, nemusíš je krmit.**

Review:

Jak se ptát?

Vydrž
> 9 sekund
ticha

otevřené otázky
+ konkrétní

ne navodné, nesugerovat odpověď
jednoznačné (ptát se na 1 věc)

nechat čas na odpověď, vydržet ticho

nehodnotit, shrnout: *Chápu to správně, že...*

Nevýhodné otázky

x uzavřené

„Slyšeli jste v této nahrávce nějakou chybu?“

x obecné

„Existuje rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací?“

x dvoj a vícehlavé

„Jak jste se u toho cítili a co Vám to připomnělo a kde byla chyba?“

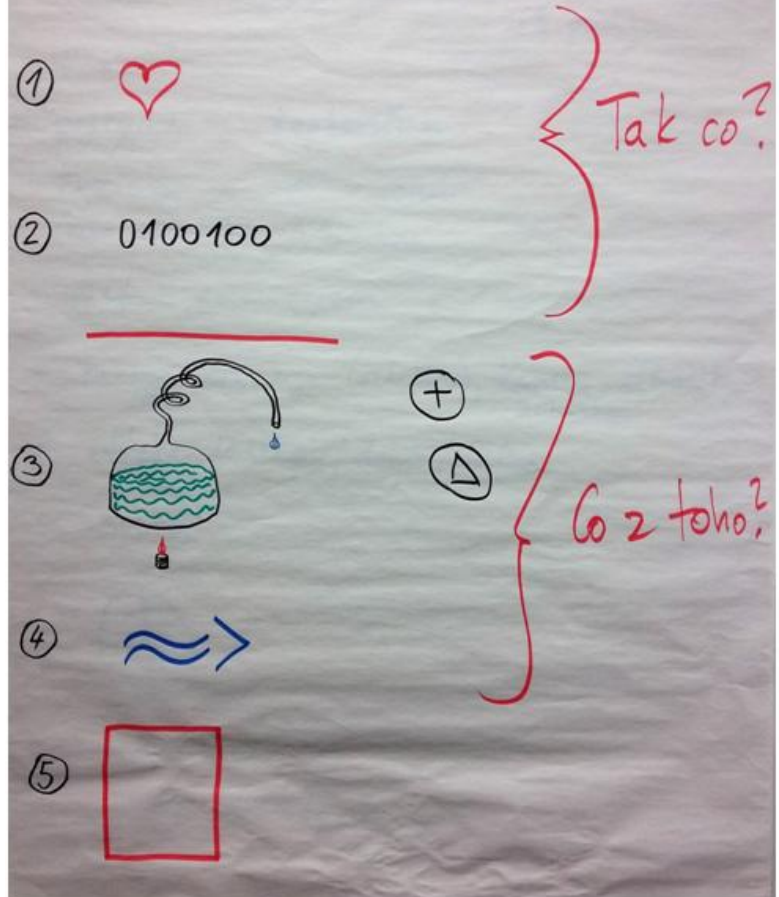
x návodné

„Slyšeli jste, jak moc se klient cítil frustrovaný?“

x mimo téma

→ Soustřeďuj se na dialog, ne na svůj monolog.

STRUKTURA REVIEW

1. popsat první dojem, vyvětrat emoce
2. konkrétní fakta a data: popis, co se dělo
Jak to probíhalo?

jasně oddělení: teď už se nebudeme bavit o proběhlé aktivitě, ale o obecném principu

3. abstrakce: zobecnění (destilace)
Co z toho vyplývá?
4. budoucnost: přenos do praxe
Jak to v praxi použijete?
5. shrnutí a zarámování review

← modely a teorie

klíčové

1. zrcátko

2. svrchník

3. voda

4. svítilna

5. padák

neškodné

6. dýky

7. pláštěnka

8. pistole

9. sluneční brýle

10. lékárnička

nebezpečné

11. kompas

12. mapa

13. kniha

14. vodka

15. solné tablety

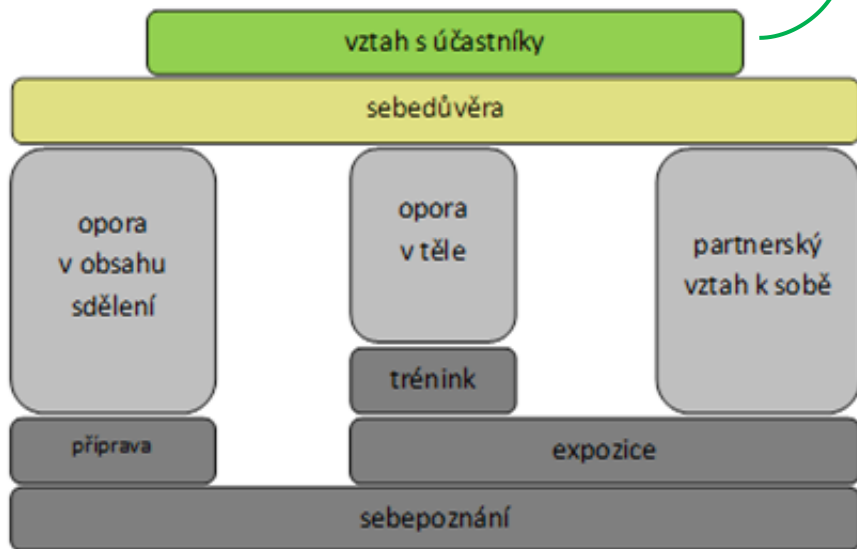
Nároční účastníci

- tichý / nereagující účastník
- mistr světa, velký šéf
- zkušený expert (opravdu)

- všeználek, mluvka, vtipálek
- vyhořelý pesimista
- účastník **v odporu**

Vztah s účastníky stojí na sebedůvěře lektora.

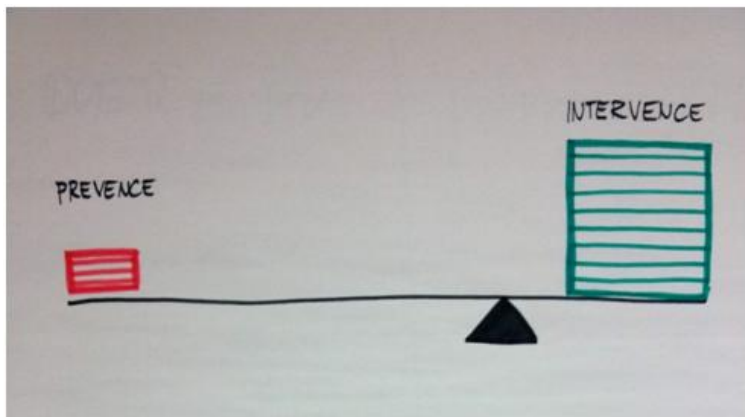
- Zajímej se o příčiny odporu.
- Neber si odpor osobně.

moje škodlivé předpoklady:

Pokud se účastník nějaké aktivity neúčastní, je to moje selhání.

Odpor účastníka snižuje můj výkon, a tudíž snižuje mou hodnotu.

Prevence na začátku kurzu

pravidla
= bezpečí

dobrovolnost
otázky
mobily a notebooky
odchody a příchody
tykání, vykání

Prevence před kurzem

kontext kurzu?

proč teď?

cíl zadavatele?

x co chtějí účastníci?

jsou tam dobrovolně?

znají se?

jak jsou zkušení?

!!! heterogenní skupina

kolik účastníků?

dost času?

prostor?

!!! v kanceláři

program? je interaktivní? mám materiál?

Nepřecházet, předcházet!

1. využijte **neverbálních** projevů

- oční kontakt
- přestaňte mluvit
- vstaňte
- jděte blíže k účastníkům

2. **nepřímý** zásah

3. **přímý** zásah

4. osobní **pohovor** během pauzy

5. přímý zásah se **zapojením** **ostatních účastníků** (tlak skupiny)

Role a úkoly lektora

před kurzem...

být v kontaktu s tím, co mě baví a co mi dává smysl

prevence

připravit se na kurz

na kurzu...

vytvořit **bezpečný prostor**:

- přivítat účastníky: jste tady správně
- seznámení účastníků
- nastavení pravidel kurzu → prevence)
- představit program, cíle, pauzy, jídlo
- nastavit oslovování
- nastavit míru otevřenosti

vnímat skupinu
rozhodovat o programu a měnit ho
motivovat účastníky
propojovat kurz s jejich praxí

stále se učit

15 %
bezpečí pro učení

70 % dostat je mimo komfortní zónu

15 %
reflexe, uzavření

Mapa vzdělávacích forem

přednáška, audio, video
text, obrázky, diagramy,
schémata, grafy
otázka, brainstorming
případové studie, best
practices
samostatné hledání
informací a prezentace

modelové aktivity
hraní rolí
simulace
soutěž, hra
imaginace
virtuální realita

supervize
intervizní skupiny
dril – opakování rutiny
stínování – reálná práce se
zpětnou vazbou mentora
tvorba a testování
prototypů

Tichá skupina → interaktivní techniky reflexe

do skupin **tužka a papír**, pak prezentace všem

grafy

škály (prsty: 1 - 5 bodů + nechat okomentovat extrémy, teploměr)

fyzické: postavit se do řady na škále ANO – NE, souhlasím - nesouhlasím

projektivní: s kartami, barvami, skleničkami, zvířátky, kameny...

nedokončené věty

další povzbuzovací techniky

kladení otázek

536 (počet lidí, čas na zpracování, kolik nápadů mají vygenerovat)

hraní rolí

Ďáblův advokát

Brainstorming

Brainwriting

Prostorová úprava zápisu (myšlenkové mapy, diagramy, schémata)

Hry, Icebreakery

Strukturu porušte, pokud víte, proč to děláte.

„Learn your theories as well as you can, but put them aside when you touch the miracle of the living soul.“

C. G. Jung

Jung, C. G. (1928) Contributions to Analytical Psychology. London: Kegan Paul, Trench, Trubner and Co., Ltd. p. 361

Do příště: nachystejte si mini-workshop

→ design, výběr vzdělávacích metod a literaturu

se mnou můžete konzultovat